

9 / IV

GERNÍČKÝ

ZVONEČEK

DUBEN 2006

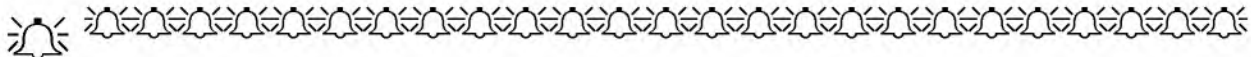
Z OBSAHU:

Pohádka: Kdo je hloupější str. 10, 11

Velikonoce v Gerníku str. 7

Jarní bylinky str. 13

Venca Pieček 6. tř.

OBSAH

Informace	2
Blahopřání.....	3
Pro šikovné ručičky	4,5
Tradice	6
Velikonoce v Gerníku.....	7
Čarodějnice (Filipojakubská noc)...	8
Nejkrásnější místo v Rumunsku....	9
Pohádka.....	10,11
Proč krávy bučí?.....	12
Jarní bylinky.....	13
Soutěžní úkoly.....	14-17
Zpíváme.....	18
Opakování z češtiny.....	19,20

Vydává:
Základní škola v Gerníku

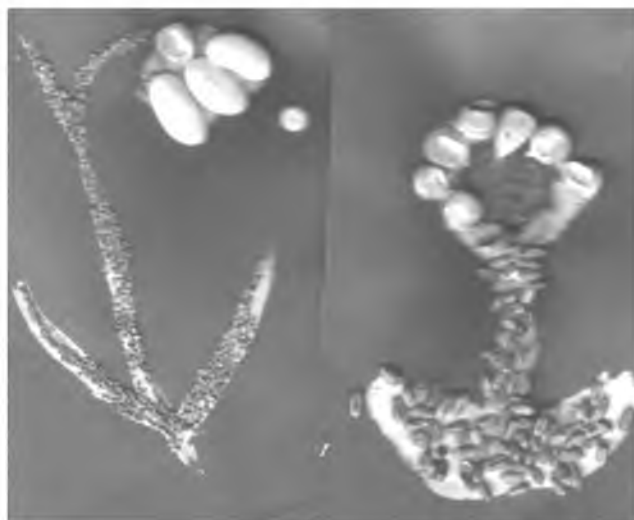
Šéfredaktor, montáž:
Mgr. Martina Kopáčková

Spolupracovníci:
Josef Bouda, František Bouda,
pan farář Pálie Veniamin,
žáci gernické školy, obyvatelé
Gerníku

Vážení čtenáři, milí žáci

Pomalu se probouzí jarní příroda
Začíná nám práce na zahradách a polích,
venku trávíme víc času než v zimě, a tak vám
přeji, aby vás jarní sluníčko pěkně zahřálo, ale
nespálilo. ☀️ 😊 😊 😊 😊 ☀️

MK

Jarní pozdrav vyrobily děti MŠ:
Mariánka Maštaliřová, Karlík Vinš

Výherci soutěže z minulých čísel Gernického zvonečku:

ÚNOR: Ze správných odpovědí byli vylosováni:
*Johana Vrbová, Katka Glazerová, Marie
Nedvědová a Věna Nedvěd.*

BŘEZEN: Losování ještě neproběhlo.

Za obrázky v únorovém časopise byli oceněni:
Anna a Venca Kapicovi

Uzávěrka: 20. 3. 2006
Náklad: 100 ks

INFORMACE

ZE ŠKOLY

- 🔔 Od 17. do 23. 4. jsou velikonoční prázdniny a 24. 4. státní svátek. Žáci 7. a 8. tř. Kateřina Piečková, Marie Boudová a Johana Vrbová postupují do celostátního kola olympiády v českém jazyce, které se koná v době jarních prázdnin v Aradu.
- 🔔 Žáci 3. – 6. tř. se připravují na župní kolo olympiády v češtině, které bude v květnu.

Z OBCE

- 🔔 Předseda kostelní rady v Gerníku pan Josef Mašek se dobrovolně zřekl své funkce.
- 🔔 Na opravu kostela se vybralo 19 840 000 Lei z prodeje staršího oblečení.
- 🔔 Obecní úřad zařídil přivezení nového čerpadla na vodu.

Venca Nedvěd 1. tř.

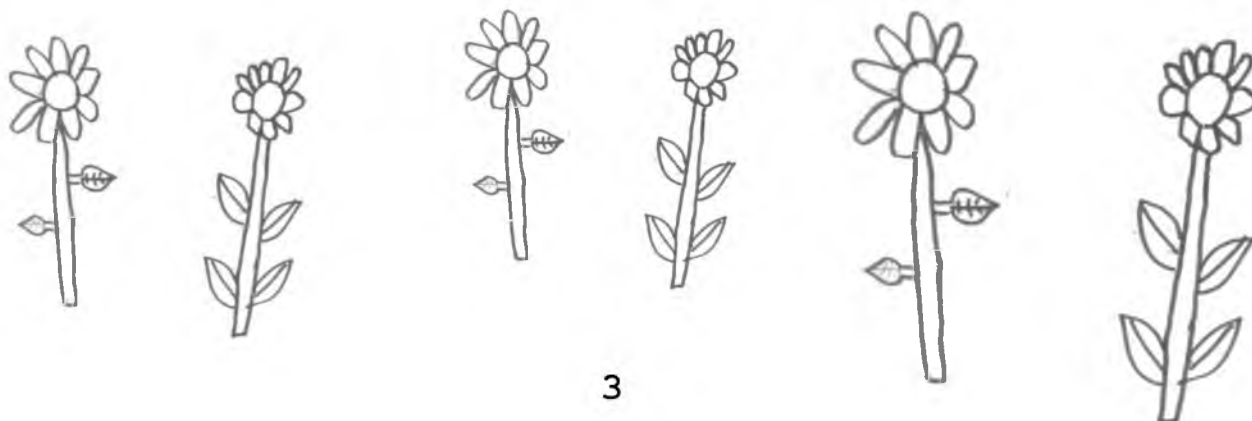

Štefa Mašek, 1. tř.

Všem starším spoluobčanům a dětem a učitelům školy, kteří slaví v tomto měsíci narozeniny či svátek, srdečně blahopřejeme.

1.	So	Marie Němečková z čp.229 (70 let)	
2.	Ne	Josef Bouda z čp.79 (66 let)	
3.	Po	Anna Glázerová z čp.73 (83 let)	
4.	Út	Josef Schvainer z čp.6 (75 let)	
5.	St	Marie Pešicová z čp.227 (74 let)	
6.	Čt		
7.	Pá	Anna I. Mašková ze 5.tř. (11 let)	
8.	So		
9.	Ne	František Němeček z čp.66 (74 let) František Nedvěd, školní topič (36 let)	
10.	Po		
11.	Út		
12.	St		
13.	Čt	Venca Mašek ze 4.tř. (10 let)	
14.	Pá		
15.	So		
16.	Ne	Alois Mašek z 2.tř. (8 let)	
17.	Po	František Beranek z čp.14. (77 let)	
18.	Út		
19.	St	Josef Mašek ze 2.tř. (8 let)	
20.	Čt		
21.	Pá		
22.	So	Josef Bouda z čp.2, t.č. v ČR (67 let) František Bouda z čp.4, t.č. v ČR (65 let)	
23.	Ne	Karolína Beránková z čp.196, t.č. v ČR (72 let)	Vojtěch
24.	Po	František Bouda učitel (28 let)	Jiří
25.	Út		Marek
26.	St		
27.	Čt	Josef Nedvěd ze 4.tř. (10 let)	
28.	Pá		
29.	So	Václav Mašek -Eibenthalský děkan (65 let)	
30.	Ne	Jan Bouda ze 5.tř. (11 let)	

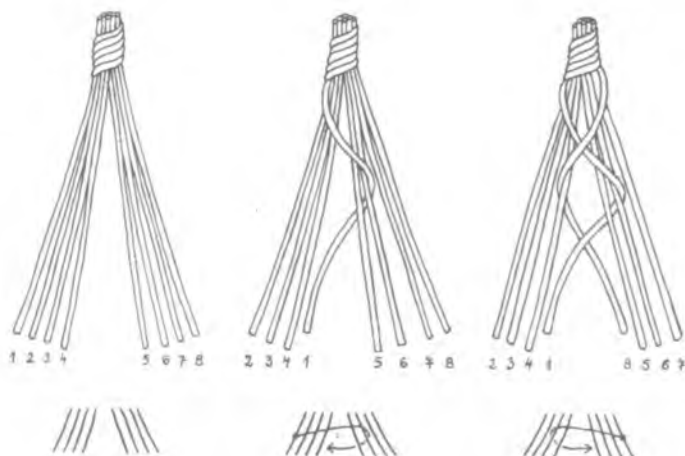

PRO ŠIKOVNÉ RUČIČKY

Pletení pomlázky

Potřebujeme: vrbové proutky

Postup: Pomlázku můžeme plet z 3, 4, 6 nebo 8 proutků. Pleteme podle obrázku.

Malovaná vajíčka

Potřebujeme: vajíčka (nejlépe vyfouknutá), barvy na vajíčka, akvarely, fixy (kariolky), staré silonové punčochy, lístečky květin či drobné květinčky, lepidlo, krupice...

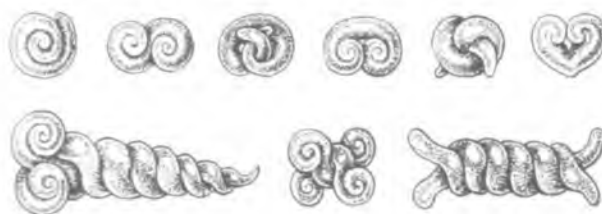
Postup: Vajíčka můžeme jednoduše obarvit ve vodní lázni, v níž rozpustíme barvu na vajíčka. Hnědou barvu získáme i povařením cibulových slupek. Vajíčka můžeme dále zdobit akvarelovými barvami či kariolkami. Pěkná vajíčka vzniknou, když je natřeme lepidlem a obalíme v krupici a obarvíme akvarelem. Nebo je můžeme zabalit do silonové punčochy společně s lístečky květin. Punčochu stáhneme kolem vajíčka, aby se lístečky na něj přitiskly. Pak vložíme do barevné lázně

PRO MLSNÉ JAZÝČKY

Jidáše

Potřebujeme: 500 g mouky, ¼ l mléka, 100 g másla, 30 g droždí, 70 g cukru, 2 žloutky, špetka soli, citronová kůra, 1 vanilkový cukr, 1 žloutek na potřetí těsta

Postup: Suroviny necháme přes noc v teple na kuchyňském stole. Ráno rozdrobíme droždí, rozmícháme ho se lžičkou cukru, lžící mouky a třemi lžicemi vlažného mléka. Dáme na teplé místo, aby vzešel kvásek. Mezitím utřeme tuk se žloutkem a cukrem, řpdáme vanilkový cukr a strouhanou citronovou kůru. Přidáme kvásek, mouku, trochu soli a zbytek vlažného mléka a zaděláme těsto. Zakryjeme, necháme asi hodinu kynout. Z těsta zaplétáme provazce (mají připomínat provaz, na kterém se Jidáš oběsil) a upečeme. Podáváme s medem.

Velinonoční beránek

Potřebujeme: 100 g moučkového cukru, vanilkový cukr, šťáva z půlky citronu, citronová kůra, 250 g mouky (+ forma na beránka)

Postup: Žloutky utřeme s moučkovým a vanilkovým cukrem do pěny, přidáme šťávu z půlky citronu a nakonec vbíháme tuhý sníh z bílků. Nalijeme do dobře vymazané a vysypané formy a ve středně teplé troubě upečeme do zlatova.

Vybráno z knihy **Hany Doležalové** –
Nápady pro maminky na mateřské dovolené.

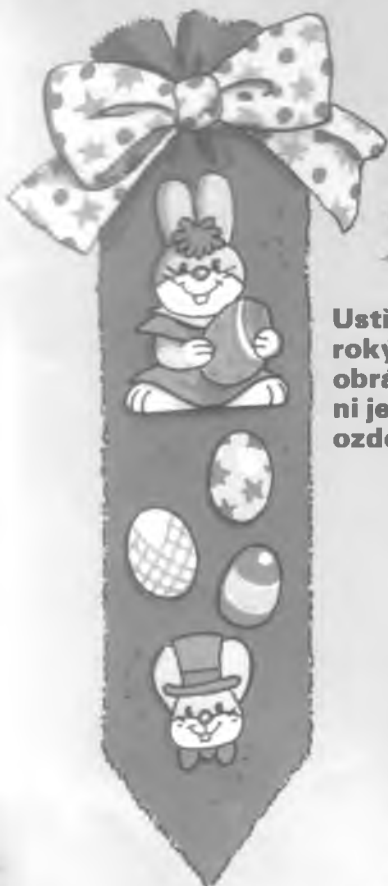
Velikonoční mašle na dveře

Tuto velikonoční ozdobu vyrobíš hravě sám a můžeš ji třeba věnovat babičce.

Jistě si ještě vzpomeneš, jak si lidé o Vánocích zdobí dveře. „Proč by se nemohly dveře ozdobit i na Velikonoce?“ pomyslil si Pusík a hned dostal nápad, jak na to.

K výrobě potřebuješ:

Ustříhni z barevné látky pruh široký asi 10 centimetrů. Vybarvi obrázky na této stránce, vystříhni je a nalep na látku. Horní konec ozdob žlutou mašlí.

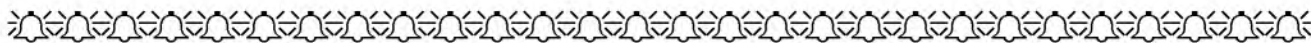

Jestliže bys chtěl závěs na dveře delší, můžeš si domalovat další vajíčka, vystříhnout je a nalepit...

...nebo můžeš vystříhnout i nějaké obrázky z časopisu.

Vybráno z časopisu Méd'a Pusík – duben 2001

TRADICE

KVĚTNÁ NEDĚLE

Na Květnou neděli si lidé z kostela přinášejí svčenené kočičky. Připomínají Ježíšův příjezd do Jeruzaléma, kde ho lidé vítali palmovými ratolestmi. Posvěceným kočičkám byla v minulosti přisuzována magická moc. Schovávaly se po celý rok, dokud nebyly spáleny a nahrazeny jinými, zapichovaly se na kraji pole kvůli úrodě, dávaly se do sklepa, polykaly se na ochranu před zimnicí a bolením v krku, zastrkovaly se ve světnici za svaté obrázky.

O Květné neděli maminky napekly ptáčky z kynutého těsta svázaly je do uzlíku a nechaly pro děti na kraji pole. Děti pak hledaly koledu „od skřivánka“.

ZELENÝ ČTVRTEK

Zelený čtvrtek je jedním ze tří nejdůležitějších dnů svatého týdne a připomíná poslední večeři Ježíše s učedníky. O tomto svátku lidé rádi seli a sázeli rostliny, protože věřili, že stejně jako byl Ježíš v tyto dny pohřben a vzkříšen, probudí se rostliny z temné hlíny k životu.

„Jidáše honíme, klekáni zvoníme, přitom se modlíme...“ rozléhalo se kdysi vesnicemi, když kluci s řehtačkami honili zrzavého chlapce, který představoval Jidáše. Na Zelený čtvrtek „zvony odletěly do Říma“.

N stole by neměla chybět tradiční jidášky a zelená bylinková polévka nebo špenát z kopřiv.

VELKÝ PÁTEK

Je tradičně v katolické liturgii dnem nejhlubšího smutku. Podle lidových zvyklostí bychom pro upevnění zdraví měli vstát časné zrána a umýt se v potoce. V tento den také nebudeme nikomu nic půjčovat, protože by tyto věci mohly být očarovány. [Nesmělo se prát, orat, zkrátka nepracovalo se.

Dříve se dětem vypravovalo, že Velký pátek je jediný den, kdy kohout snáší vajíčka. Maminka ve čtvrtek večer nebo v pátek časné zrána vejce uvařila a obarvila a odnesla je na místo, kde obyčejně snášivají slepice. Potom budila děti a říkala jim, že už slyší kohouta, jak se ozývá, a že už možná něco snesl. Děti se běžely podívat a našly k velké radosti krásná barevná vajíčka.

I jiné divy a zázraky se dějí o Velkém pátku: Jistě někde v blízkém okolí najdete horu, o níž se říká, že se o Velkém pátku otvírá. Zkoušeli jste někdy hledat poklady? Pokladem mohou být barevné kamínky nebo neostře úlomky skla, skleněné korále, „pozlacené kapradí“...

Na Karlovarsku se vypravuje pověst: Vdova s malým dítětem se právě jednou o Velkém pátku vydala k zarostlé „ztracené“ hoře Krudum, aby si tu nasbírala trochu dříví. Počínalo se stmívat. Tu žena zahlédla bílého třínohého zajíčka. Rozběhla se za ním a on ji zavedl k paláci, který tu dosud nikdo neviděl. Uvnitř žena objevila poklad. Začala jej sbírat do zástěry a vynášet ven. Na dítě přitom zapomněla jako na smrt. To pojednou zmizelo i s celou tou nádherou a matka musela čekat až do příštích Velikonoc, než se se synáčkem opět shledala.

BÍLÁ SOBOTA

Slaví se velikonoční vigilie, jejíž součástí je svčenení ohně. Před vchodem do kostela se od posvěceného ohně zapálí svíce, která se vnese do chrámu a lidé si zapalují postupně jeden od druhého svíce. V minulosti lidé před odchodem na bohoslužbu doma uhasili ohniště a zažehli ho znovu po příchodu z kostela novým, posvěceným ohněm.

BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ

Slaví se Zmrtvýchvstání Ježíše. V kostele se žehnají i vejce, mazanec, beránek, chléb a víno. Pletou se pomlázky, vyrábějí píšťalky, barví vajíčka a pečou beránci.

VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

V pondělí se chodí „na pomlázku“. Dříve se chodívalo také na „polní slavnost pro děti“. Hospodář a hospodyně šli s dětmi na pole a do obilí zastrkovali křížky ze svčeneného dřeva. [Potom tatínek vyzval děti, aby šly hledat, co jim „skřivánci“ nadělili. Maminka mezitím někam nenápadně položila marcipán a malovaná vejce. Od konce minulého století se u nás objevuje motiv zajíčka přejatý z německého prostředí.

Karel Glazer. 4.tř.

Vybráno z knihy **Nápady pro maminky na MD**
od Hany DOLEŽALOVÉ

VELIKONOCE V GERNÍKU

JAK SE SLAVI VELIKONOCE V GERNÍKU (rozhovor)

- Dobrý den.
- Dobrý.
- My by jsme vás prosily, jestli nám nemůžete něco říct, jak se tady slaví VELIKONOCE.
- *Rádi vám to povíme ,u nás VELIKONOCE slaví takhle: první u nás je Popeleční Středa, jdeme večer do kostela a pán farář nám každému udělá kříž na čele s popelem, zato se tomu říká Popeleční Středa, od té doby se tady drží půst.*
- A co znamená u Vás PŮST?
- *To se o Popeleční středu nesmí jíst maso... a jenom třikrát jíst a jen jednou z toho dosyta. O půstu se chodí na křížovou cestu do kostela, ta bývá každou středu, v pátek a v neděli. Po Popeleční středě jsou dvě postní neděle a ta třetí je sv. Josefa. A pak v sobotu je Zvěstování Panně Marie, pak jsou zas dvě postní neděle a pak Květná neděle. Ve čtvrtek před Božím hodem velikonočním je „poslední večere“ (apoštolové s Pánem Ježíšem). Tomu se říká Zelený čtvrtek, v pátek je odsouzen a ukřižován Pán Ježíš, ukřižován umřel, a proto tomu říkají Velký pátek, to se také drží půst a chodíme na křížovou cestu na zahradu. V sobotu Pán Ježíš vstal z mrtvých a tomu říkají Bílá sobota. V neděli jsou Velikonoce (Hod Boží) a pak Velký pondělí.*
- A kolik se u Vás drží půst?
- U nás se půst drží tak 40 dnů.
- A kolik jsou velikonoce?
- Sedm neděl.
- Děkujem, to jsme se dozvěděli něco. Moc děkujem.
- Není za co.
- Nashledanou.

Marie Mašková 7. tř.

...O Bílou sobotu se chodí na půlnoční mši svatou, na kterou se holky oblékají do krásných českých krojů. O mši svaté se rozvážou zvony, (které nezvonily od Zeleného čtvrtka) a začnou hrát varhany. Ministranti cinkají, velké zvony začnou bít... Holky v krojích potom vezmou svaté sochy a spolu se všemi lidmi se jde s procesím až k svatému Jánů, tam se pokloní a jdou zpátky.

V neděli lidé slaví Velikonoce podle svého obyčeje. Barví vajíčka všemi barvami a říkají, že chodí zajíček. Někdy bývá i bál.
Kateřina Piečková

Velikonoce u nás začínají od Popeleční Středy. Farář nám dává na čelo a nebo kdo neměl čepici tak na hlavu popel.

O Popeleční Středu se jí než třikrát denně a jednou do syta a také se i postí, protože Pán Ježíš když byl na poušti tak také postil..

Na Zelený čtvrtek se zavážou zvony. Farář myje rádcům nohy.

Potom je Velký pátek, to se chodí na zahrady a se dělá křížová cesta, protože na Velký pátek umřel Pán Ježíš. Ten den se jí chleba a pije se voda. Kluci chodí řehtat a zpívají :

*A ty Jidáši nevěrný
Cos to učinil
Žes svého mistra
Židům prozradil?
Židi nevěrný
Na kopci černým
Kopali jámu
Ježíši Pánu, aby ho jali
Ukřižovali
Na Velký Pátek
Do hrobu dali
Na Bílou sobotu zas vykopali.
Tento, tento smutný čas
Obrátil se vesele
Za to my se radujeme
Že Pán Kristus
Z mrtvých vstane.*

Na Bílou sobotu se chodí do kostela hlídat Ježíšův hrob. Tam se holky střídají, každá se jednou modlí růženec a pak můžou jít domů. My holky chodíme český.

Potom večer o půl noci se páli Žid a pak je Zmrtvýchvstání. Druhý den ráno je mše svatá a to už jsou „červené svátky“

Tak se u nás slaví Velikonoce.
Marie Beránková
Anna Vinšová
Marie Boudová

Jsem přšel z Čech a sem si ptal lidech, jak si slaví Velikonoce. Sem si ptal jedni babicki a vona řekla, že chodí kluci ze bumbačkama a chodí vokoło kostela a chodí aš ke pramenu a rano stavají ve 5 hodin a nedeli chodí rano sbírat vejce a si deli a nekteli je i rozbijou.

„Klekani zvonime, Jidase honime, Jidase hrance, co učiněl ze sveho mistra pro zdravi Židum prozradil.“

VENCA KAPIC a Joza Vinš

Filipojakubská noc- pálení čarodějnic

Dřív než se naši předkové v předvečer svátku sv. Filipa a Jakuba 30. 4. vypravili na kopeček za vesnicí, aby „pálili čarodějnice“, dělali kolem chalupy různá opatření, která měla zabránit zlým silám v páchání škod. Před chlévy se pokládaly drny, protože lidé věřili, že čarodějnice na nich nejdřív musí spočítat trávu, teprve potom se může pustit do díla. Podlahy světnic se pokrývaly jarním kvítím. Tomu prý zase byla čarodějky povinny spočítat semínka. Celé stavení se kropilo svěcenou vodou, na křižovatkách cest se scházeli lidé, hlučeli, praskali biči a občas někdo vysřelil na znamení bdělosti a ostražitosti před zlými silami.

Noc ze 30. 4 na 1. 5. je dobrou příležitostí sejít se s přáteli a spolu s dětmi rozdělát oheň, aby nás chránil před nečistými silami, které mají nad námi o této noci zvláštní moc. Z větví, slámy a starých hadříků si můžeme vyrobit čarodějnice nebo košťátka a ty pak spálit.

Na některých místech v České republice se pořádají 30. 4. veselé „slety čarodějnic“ – dívky a ženy se převlečou za čaroděinice a pak se z nich vybírá ta „nekrásnější“.

 Vyber „nekrásnější“ čarodějnici z obrázků, které namalovali žáci 6. tř., a vybarvi ji.

Nejkrásnější místo v Rumunsku

Ukázky z župního kola Olympiády z češtiny

Moje nejkrásnější místo je v Gerníku. Jsou i jiná místa krásnější než Gerník, ale mě se líbí na Gerníku.

Chodím tady do školy od první třídy, ale už se sotva těším, až vyjdu a půjdu dál na vysokou školu. Je tady dost zajímavých věcí, jako na příklad: Turecká díra, Filipova díra, mlýnky atd.

Jednoho dne jsme byly s učiteli u Turecké díry a měly jsme s sebou pět psů. Jeden z nich se nám ztratil, ale než jsme přišly domů, on nás dohonil. Byly jsme strašně rádi, že je s námi. Měly jsme však i víc zážitků. Bylo to moc krásné.

Vždycky na velké svátky bývají bály, to je to nejlepší z Gerníku, když je nějaký bál anebo nějaký tábor.

V zimě chodíme sáňkovat, lyžovat atd. Ale teď smíme než v zahradách anebo kde nejedí auta. I to je dost dobrý, když bouchnem do stromu anebo do plotu. V létě se chodíme opalovat do zahrady, ale kde to tak nepálí, abysme si nespálily kůži. Děláme tu mnoho zajímavých věcí.

To je moje nejkrásnější místo.

Marie Boudová 7. tř.

Mě si nejvíce líbí město Rešice, protože jsem tam našla moc zajímavých věcí. V poslední době jsem tam jezdila mockrát a stihla jsem to znát dost dobře. Nejvíce elegantní krámy. Je jich tam moc a všechny jsou plné krásných věcí. Kdybych tam bydlela, tak bych chodila do města každý den. Je tam toho tolik, co prohlédnout a navštívit...

Jednou jsem jela s tatškou do Rešic a zašli jsme do jedné školy, která se mi moc líbila. Bylo tam mnoho dětí, který si vesele hrály na hřišti. Právě začínala druhá polovina roku a děti se scházely ve škole. Některé smutné a některé veselé, že se znovu shledají. Já bych také chtěla do té školy chodit a zůstat ve městě. Ale nechtěla bych tam zůstat sama. Jako třeba mnoho dětí tam je bez rodičů a chodí tam do školy. Já chci tam zůstat s celou rodinou. Přes týden chodit do školy a o víkend si vyjít někam s celou rodinou. Třeba na piknik nebo do parku, na kolotoč, na autička, který se mi moc líbí, protože si připadám, jako by to bylo ve skutečnosti. Když jsem byla menší, tak mě bratr vozil v autičku a když naboural, tak mi rozbil rty.

V Rešicích je i mnoho hezkých soch a monumentů. Viděla jsem jich hodně, ale nezapamatovala jsem si jejich jména. Já spíš chodím víc do krámů a na zábavy. Ráda se bavím a historie, muzea a takové věci mě moc nezajímají. Ale taky mám i trochu strach z těch velkých měst, že bych se tam třeba ztratila nebo něco provedla. Taky protože je tam velká aglomerace a špatný vzduch. Ty auta, jak pořád projíždí se mi nelíbí, protože dělají velký hukot. Ale myslím, že bych si na to přivkla dost brzy.

Katka Piečková 7. tř.

Moje nejoblíbenější místo je Sv. Helena.

Tam lidé taky chodí na pole, nemají tam tak dobrou cestu, ale když tam přijedu, tak se raduju. S lidma se dojednám dobře, ve vesnicích se lidé víc poznají.

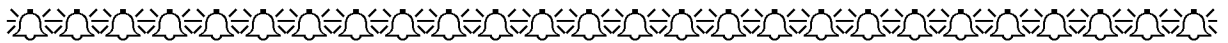
Ve Svaté Heleně mají jednu hospodu a do tý, když se zajde, tak tam se něco vidí, lidi si mají co koupit, jako i oblek a dobroty. Pak tam mají školu, do ní, když se zajde, tak zůstaneš s pusou otevřenou, je to tam moc hezké. Když se zajde, tak se přezuje do druhých přezůvek nebo do toho, co máš, mi se to tam moc líbí.

Do kostela, když jsem zašla, tak jsem koukala, jaký to mají hezký. A taky tam mají kulturní dům, tam je to strašně hezký a nejkrásnější to je, když je svatba, je to pak hezky ozdobený.

Já byla poprvé na Sv. Heleně na jedné svatbě. Oni slaví svatbu před domovem, mají to pokryté venku. A domy jsou krásné, řeknete, že je to v některém domě jako ve vile, i když jsou tam menší domy i nějaký větší.

I když je to vesnice a některým se nelíbí, ale pro mě je to neobjevenější místo z Rumunska a chodím tam s radostí, vždy když najdu někoho, s kým můžu jet, tak jedu s radostí, ale málo kdo z Gerníku tam jezdí, tak málo jsem tam byla.

Marie Mašková 7. tř.

Kdo je hloupější

(napsala Božena Němcová)

Jednomu chalupníkovi nezůstalo z celého jmění nic více než slepice. Poslal svou ženu na trh, aby j prodala.

„A zač?“ ptala se žena.

„No, zač, co trh platí.“

Žena vzala slepici a šla. U města potkala jednoho sedláka. „Strejčku, kupte slepici!“ křičela na něho.

„A zač má být?“

„No, co trh platí.“

„Trh platí groš.“

„No, tak je za groš.!

Sedlák dal ženě groš a ona mu dala slepici. Šla do města, koupila za krejcar pytlíček, za krejcar provázek a jeden krejcar dala do měšce. Potom si ho pověsila na hůl, vzala na rameno a šla domů. Chalupník dělal ukrutný rámus, když mu žena stržený peníz přinesla. Ale pomalu se mu to v hlavě rozleželo a on pravil k ní: „Teď nebudeš bita: půjdu do světa, a nenajdu-li většího blázna, než ty jsi, pak tě teprv zbiju.“

Šel tedy do světa. Jednoho dne přijde do města, postaví se před zámek, z jehož oken se paní dívala, začne skákat a ruce i hlavu k nebi zdvíhat. Paní se chvílku na něho dívá, ale potom pošle sloužícího, aby se zeptal, co ten člověk dělá.

„No co dělám, chci do nebe. Já jsem se tam s jedním kamarádem pral, a on mne srazil dolů. Teď nemohu najít díru do nebe.“

Sloužící běžel zpátky a od slova k slovu paní vše vyřídil.

Paní si hned pro chalupníka poslala.

„Tys byl v nebi?“ ptala se ho, když k ní přišel.

„Ovšemže byl, a zase tam půjdu,“ odpověděl chalupník.

„Neznáš tam mého synáčka?“

„A což bych neznal, on tam sedí na peci.“

„I bože, na peci? Nebyl bys tak dobrý, abys mu vzal s sebou tu těch tří sta zlatých a na šest tenkých košil a řekl mu, že tam brzy přijdu, ať si nestýská a žádnou nouzi netrpí?“

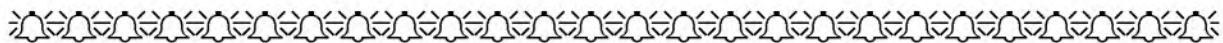
„Milerád všecko vyřídím, jen mi to dejte.“

Paní mu dala peníze i plátno a on šel do nebe. Za městem si sedl u plotu, zastrčil peníze i plátno do nohavic. Sotva sedlák odešel, přijel domů pán zámku: paní mu hned vypravovala, co poslala synáčkovi.

„Ó ty nepředložená ženo! Kdo to jakživ slyšel, aby spadl někdo z nebe, a kdyby spadl, aby se tam zase dostal? Chytrá šelma tě ošidila.“

Paní povídala, jak ten člověk vypadá, a pán sednuv na koně, uháněl za ním.

Chalupník seděl ještě na tom samém místě, když viděl pána přijíždět, prikryl suchou hroudu svým ukrutánským kloboukem.

„Prosím vás, tatíku, neviděl jste jít kolem nějakého člověka s uzlíkem? tázal se pán.

„Ba viděl, utíkal tamhle k lesu, co mohl. Byl to zahraničák, to jsou šelmy. Cožpak udělal, milostpane?“

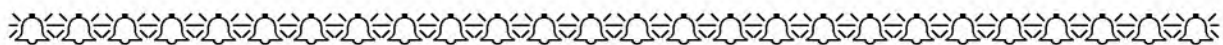
Milostpán se mu se vším svěřil.

„I toť je prokletá šelma, takovou paní ošálit! Ale vy jste celý uhnaný. Hled'te, já bych se sám za ním pustil, jen kdyby mně někdo tady poseděl. Mám tu vzácného ptáka pod kloboukem, nesu ho jednomu pánu darem do města, a bojím se, aby mi neulítl.“

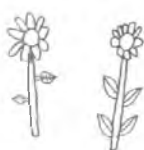
„Inu, já tu zůstanu chvíli sedět. Když toho zloděje znáte, bude vám snáze jej chytit,“ řekl pán, slezl s koně a podal ho chalupníkovi.

„Ale za to vás prosím, milostpane, abyste pod klobouk nesahal, pták by mohl vylítnout, a já bych se naplatil.“

Pán sedl ke klobouku a milý chalupník se vyšvihl na koníka a jel s dary domů. Chvíli seděl milostpán a čekal, ale když čas ucházel a člověk se ještě nevracel, tu se mu to znechutilo. Myslil si, že vezme ptáka s kloboukem domů a chalupník že si může potom pro to do zámku přijít. I pozdvihne zlehounka klobouk, strčí pod něj ruku – a lap! Vytáhne suchou hroudu. – Proklínaje šibala věčně věkův, přijde domů a nabere notného posměchu. Chalupník ale, když se k vesnici přibližoval, zdaleka už na ženu křičel: „Nic se neboj, ženo! Již tě nezbiju. Našel jsem ještě hloupější lidi, než jsi ty.“

Józa Pieček
3. tř.

povídám, povídám pohádku,
že pes přiskočil hromádku.
povídám povídám druhou,
že teče voda strukou.
povídám povídám třetí,
že je plná pec dětí,
a když se pěkně vyspaly,
po koláči dostaly.

Katka Beránková,
Mariánka Nedvědová,
Józa Maštašič. 2. tř.

Co
Proč
Jak

Proč krávy bučí?

Konečně přišlo jaro. Louky zase krásně voní a na nich se pasou krávy s telátky. Tady je jim nejlépe. A protože se celý den jenom spokojeně pasou, přežvykují, bučí nebo lenivě polehávají na sluníčku, říká se: „Ty jsi líný jako kráva.“ Nebo „Ty jsi hloupý jako kráva.“ Ale krávy vůbec nejsou tak hloupé, jak si o nich často myslíme. Pojďme si o nich trochu popovídat!

Naše krávy domácí se vyvinuly z volně žijících divokých druhů skotu – ze zubrů. Naši předkové, pravěcí lovci, zubry obdivovali pro jejich velikost a sílu. Svědčí o tom například mnoho rytin na kostech nebo jeskynní malby, i to, že skot býval obětován pohanským božstvům. Ale vraťme se zpět na louku ke kravám. Mláďatům krav se říká telátka. Samičky se nazývají krávy teprve po prvním porodu. Tatínek se nazývá býk. Kdy vlastně krávy bučí? Když jsou spokojené a šťastné, například když jim jejich telátko saje mléko z vemena. Kráva vždy telátko hladí jazykem, olízne mu heboučkou srst a vlídným bučením ho vybízí k pití mléka. Telátka se nejlépe cítí spolu s matkou a ostatními telátky. Bučením si maminky krávy s telátky i povídají. Kromě láskyplného bučení umí krávy i varovně bručet. Možná, že už jste tento temný hrozivý zvuk také někdy slyšeli.

Na spodním obrázku vidíš, co všechno se z kravského mléka vyrábí: jogurty, máslo, tvaroh, šlehačka, různé druhy sýrů a čokoláda.

Mléko je velmi zdravé. Obsahuje tuk, uhlohydráty, bílkoviny, sodík, kalcium, magnesium, železo a vitamíny.

Jarní bylinky

V přírodě nacházíme první bylinky, které můžeme použít k jarní očištné kůře.

Bylinky sbíráme do papírových nebo plátěných sáčků a tašek na čistém místě. Mezi první bylinky patří sedmikrásky, podběl, kopřivy. V lese najdeme česnek medvědí.

Z čerstvých bylinek můžeme připravit čaj tak, že je zalejeme vařící vodou a necháme vyluhovat 10 – 15 minut. Osladíme medem.

Z některých čerstvých bylinek připravujeme salát – například z listů pampelišek, česneku medvědího, z lístků jitrocele, kontryhele, sedmikrásek... Nebo bylinkami můžeme dochutit jakýkoliv zeleninový salát

Bylinky můžeme nasušit do zásoby (např. mladé kopřivy nebo sedmikrásky). Bylinky musíme nasbírat za slunečného suchého počasí. Potom je rozprostřeme na papír a v polostínu sušíme.

Usušené bylinky skladujeme v uzavřených nádobách (plastové nádoby či tašky nejsou moc vhodné) nebo v papírových pytlích či krabicích na suchém místě. Bylinky nesmí zvlhnout, nesmí se ani zapařit, mohly by se pak v nich rozmnožit nebezpečné plísně a místo léčení by takové bylinky uškodily. Pozor také na prach (při sušení na půdách) a na zvířata, která mohou bylinky při sušení poškodit.

Správně usušené bylinky si musí zachovat svou vůni a vzhled (pokud bylinky při sušení zhnědnou, zčernají... raději je vyhodíme).

Sirup proti kašli

Sirup vyrobíme z listů jitrocele kopinatého. Můžeme jej vyrobit dvojím způsobem. Sirup chutná i malým dětem a při kašli a nachlazení pomáhá často víc než léky z lékárny. Při výrobě sirupu však musíme dodržet čistotu, nádoby, v nichž sirup připravujeme, i všechny pracovní nástroje umyjeme dobře horkou vodou.

1. způsob výroby: Čtyři hrsti listů jitrocele umyjeme, rozemeleme nebo rozmixujeme na kaši, přidáme trochu vody, 300 g cukru (asi 12 vrchovatých lžic) a 250 g včelího medu. Vaříme na mírném ohni, dokud nevznikne zahuštěná tekutina. Přelijeme přes plátno (můžeme ještě přidat šťávu ze 2 citronů) a naplníme do sklenic. Uchováme v chladu.

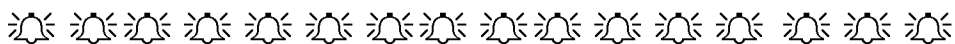
2. způsob výroby: Připravíme si 1-3 sklenice., větší množství jitrocelových listů a asi kilo cukru. Dno sklenice pokryjeme vrstvou jitrocelových listů, pak listy zasypeme vrstvou cukru. Potom dáme zase vrstvu listů, na ni vrstvu cukru. Tento postup opakujeme, listy postupně utlačujeme a pěchujeme do sklenic. Cukrem nešetříme. Potom sklenici zavřeme víčkem nebo zakryjeme vrstvou celofánu a dáme na okno, na slunné místo. Listy pustí šťávu, která se konzervuje cukrem. Za měsíc sirup scedíme přes plátno do čisté sklenice, převaříme a zavíčujeme. Sirup má tmavou barvu, nekazí se. Uchováme v chladnu.

*Sedmikráska
chudobka*

Jitrocel kopinatý

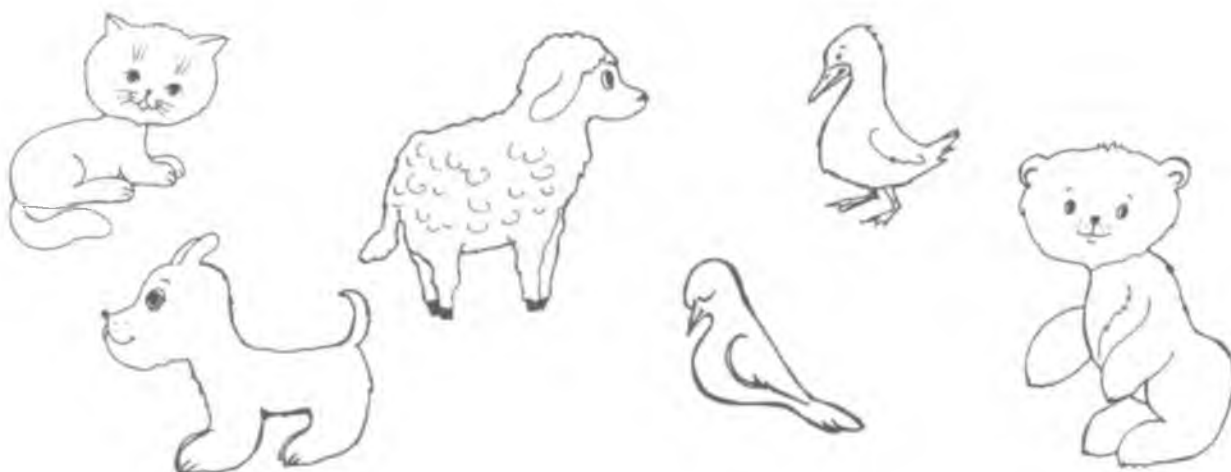

SOUTĚŽNÍ ÚKOLY

Nerozumíte-li soutěžním úkolům či některým slovům, nebojte se zeptat kohokoliv z učitelů češtiny. Menší děti, zkuste vyřešit i úkoly určené pro starší! Pokud se v nich zmýlíte, v soutěži to nevadí. **Vyhrávají ti, co budou mít největší počet správně vyřešených úkolů.**

Jméno, třída:

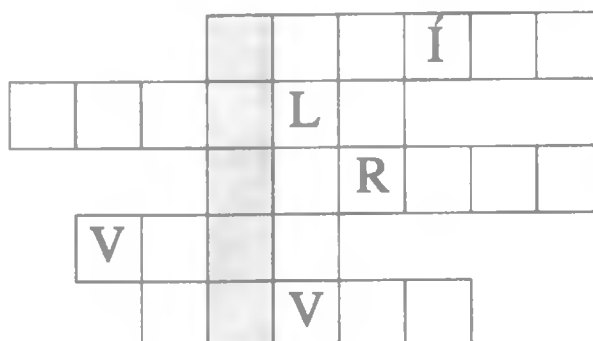
Doplňte na linky názvy mládat. Obrázky vybarvěte.

1. se tulí ke kočce.	4. se batolí za kachnou.
2. je mladý pes.	5. si hraje s medvědicí.
3. běhá za ovečkou.	6. se ozývá v holubníku.
1. _____	4. _____
2. _____	5. _____
3. _____	6. _____

Doplňte tajenku.

Rok má 12....
 Sváteční den v týdnu
 Lustr visí na...
 Ze slov skládáme...
 Opak ke slovu křivě

SLOVESA

Slovesa jsou slova, která nám říkají, co osoby, zvířata a věci dělají nebo co se s nimi děje.

Slovesa mohou mít různý tvar: umět, umím, umíš, umíte; být, byli, budete apod.

 Pozorujte obrázky, vymýšlejte k nim věty. Zapište, kdo co dělá.

Slovesné tvary, u nichž můžeme určit osobu, číslo, čas... jsou **tvary určité** (psal jsem, četl jsi, čte, napíšeme, umyjí...)

Slovesa, u nichž nemůžeme určit osobu, číslo, čas... jsou v **infinitivu**.

Infinitiv je **neurčitý slovesný tvar**, zakončený na **-t**.

(donést, dělat, uplést, zametat, číst, vypočítat...)

 Vyhledejte a podtrhněte infinitivy:

psal, kopat, jedli jste, zabloudila, vyhrát, zakašlal, obrátit se, mrknout, usmívalo se, šplhat, jíst, dělat, čte, napíšu, budu dělat.

 Doplňte chybějící písmena (i/y) a podtrhněte slovesa (v určitém tvaru i v infinitivu):

M _ ládka pros _ babičku o dalš _ v _ právění. Budu si č _ st. Při čten _ té kn _ žky se dobře pobav _ te..

 4. – 8. tř.

Doplňte i-i, y-y do slov.

Budete sb _ rat,
nesl _ šela jsem,
p _ šou,
nas _ peme,
v _ síš,
z _ váte,
budu cv _ čit,
nachom _ tli se,
bl _ skalo se,
zlob _ li jste,
v _ m _ šlíme,
ubl _ žil sis,
zam _ chali jsme,
budou m _ dlit,
bude k _ íčit,
žv _ kám,
budeš vzpom _ nat.

 Vezměte si pastelky a podtrhněte doplněná slova:

1.osoba jednotného čísla – červeně

2.os. jedn. čísla – modře

3.os. jedn. čísla – žlutě

1.os. množného čísla – oranžově

2.os. mn.č. – zeleně

3.os. mn.č. – černě

U sloves určujeme:
osobu:

1. dělám, děláme
2. děláš, děláte
3. dělá, dělají

číslo:

jednotné: děláš

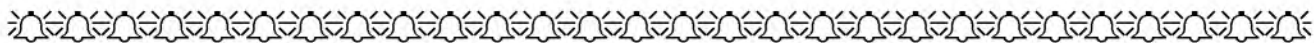
množné: děláte

čas:

minulý: např. dělal jsi

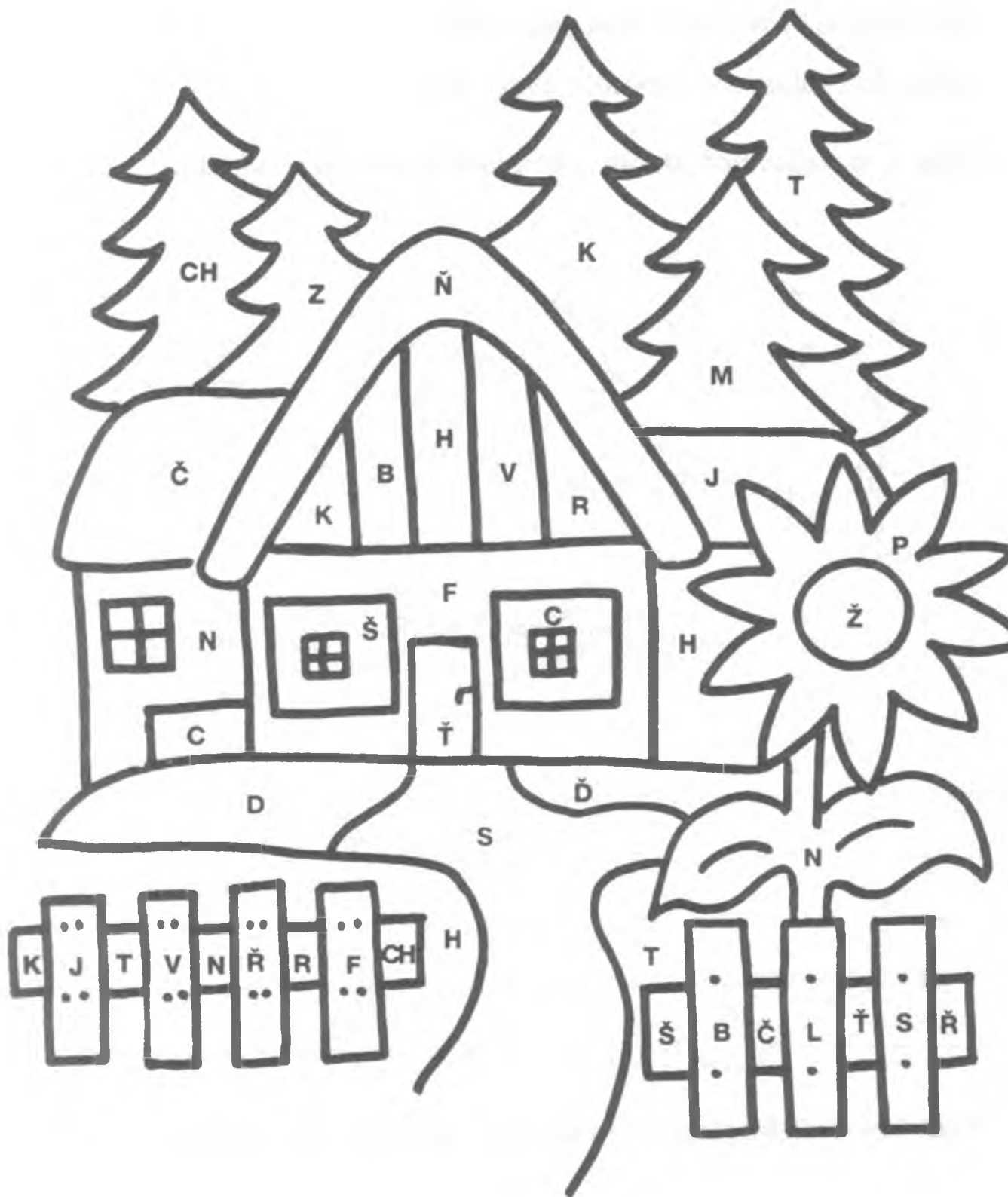
přítomný: děláš

budoucí: uděláš....

🔔 MŠ a 1, 2. tř. – Vybarvi obrázek.

3. – 8. tř. – Vybarvi obrázek podle návodu: tvrdé souhlásky – zeleně
měkké souhlásky – hnědě
obojetné souhlásky – žlutě

JARNÍ KVĚTINY

S	Ě				K
---	---	--	--	--	---

P				K		Í
---	--	--	--	---	--	---

Doplň názvy jarních květin.

DRÁTENÍK

C Andante - pomalu (♩ - 84)
3/4 Vivo - živě (♩ - 144)

Ja sem ma-ly dra - te - ni - ček z te tren - čan - ske sto - li - ce,
u - mim pěk - ně za - dra - to - vať hrn - ce, mi - sy, ren - dli - ce.
Dra - te - nič - ku dra - ta - ty, ku - dr - ňa - ty, stí - pa - ty,
dra - te - nič - ku dra - ta - ty ty bu - děš muj.

2. Když já přijdu do dědiny, všichni na mě čekaju,
panimámy i děvčata vesele mě volaju:
Dratěníčku draťaty....

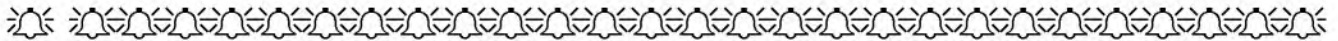
3. A když odejdu z dědiny zase křičím přes město,
dejte hrnce zadržatovat, je to moje řemeslo.
Dratěníčku draťaty....

Anna Stará, Venca Vinš,
3. tř.

Franta Nedvěd 4. tř.

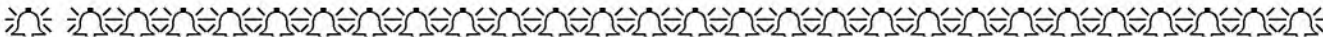

	být	abit byt kobyty dobytá přívok nádytka dřevotok
	obyčej	omčejny
bystrý	bystrý bystrý bystrý	
bylina	bylina bylinář bylinářka bylinářka	
kobyla	kobyly kobyly	
býk	býk byce byčevy	
baňka	bančevy bančevy	
<i>Dítě: bydlina, bydlina, bydlina</i>		
<i>Pozor: baňka, bydlina, bydlina</i>		
Z	brzy	
	jazyk	jazyk jazyk zazyk
nazývat se	nazývat se nazývat se	
<i>Dítě: Rozyně</i>		
<i>Pozor: nazývat se, nazývat se, nazývat se</i>		

	slyšet	slýšet slýšet slýšet
	mlyn	mlynský mlynský mlynský
blyskákat se	blyskákat se blyskákat blyskákat	
polykat	polykat se polykat polykat	
plýnout	plýnout plýnout plýnout	
plývat	plývat plývat plývat	
lýko	lýko lýko lýko	
lýtko	lýtko lýtko	
lýže	lýže lýže lýže	
vzlykat	vzlykat vzlykat	
lysý	lysý lysý lysý	
plyš	plyš plyš	
pelyněk	pelyněk pelyněk	
<i>Dítě: Nůtyně</i>		
<i>Pozor: nůtyně, nůtyně, nůtyně</i>		

	my	
	mýt	
mýlit		
hnyz		
mýš		
hlennýžď		
mýt		
zamykat		
smýkat		
chmýří		
<i>Dítě: mýt, mýt, mýt</i>		
<i>Pozor: mýt, mýt, mýt</i>		

	pýcha	pýcha pýcha pýcha
	pytel	pytel pytel pytel
pysk	pysk pysk pysk	
netopýr	netopýr	
slepýš	slepýš	
pyl	pyl pyl pyl	
kopyto	kopyto kopyto kopyto	
klopýtat	klopýtat klopýtat klopýtat	
třpytít se	třpytít se třpytít se třpytít se	
pykat	pykat pykat pykat	
pýřit se	pýřit se pýřit se pýřit se	
pýř	pýř	
<i>Dítě: pýřit, pýřit, pýřit</i>		
<i>Pozor: pýřit, pýřit, pýřit</i>		

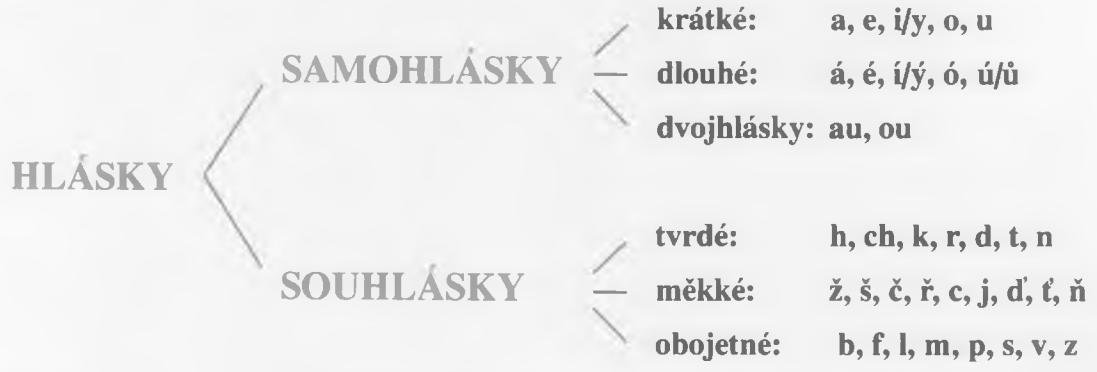
	syť	drogova nasytit nenasyťnyť
	syn	synok synček synovec
	sťr	lyeček sťrové sťrána sťrováha
	sťrový	
	sťchrtavý	sťchrtavo
	usťchat (usťchat)	vy usťchat zausťchat neusťchat
	sťkora	sťkorta sťkoreť
	sťsel	sťselt
	sťček	sťčekov sťčekuj
	sťčet	sťchot sťčeni sťnykť
	sťpat	sťpký sťpka nasyťpat zľasťp
<i>Dále: Svolhov</i>		
<i>Pozor! ostřeť: sťrojo, sťpat (sťhrojen), sťvť (sťovť)</i>		

S

	vy	vykat vykatel
	vysoký	vysoko vysokost vysokost vysokost vysokost vysokost
	vydra	vudra vudrovat vudrovat
	vyř	vyrť vyrťovť
	zvykat	zvezkat zvezkatel zvezkat zvezkat zvezkat zvezkat
	zvykat	zvykatka zvykatel přezvykat přezvykat
	vťt	zvezkat vťt vťt
	vťkat	vťkati zvezkat zvezkat
	poťk	poťkat poťkatel
	předpona vy-/vy-	vťkat vťkat
<i>Dále: vťzle, vťmň, sťvťvy, vťskov, vťron</i>		
<i>Pozor! sťř dťrovťvť: polozť vťdť, sťdť vťbneť, vťkat (předponť sť odňmň vť dťvňdť), vť (vťmň vťmň) vťbť sťvťdň, vťskov</i>		

V

ROZDĚLENÍ HLÁSEK

ABECEDA

A	B	C	Č	D	Ď	E	F	G	H	CH	
a	b	c	č	d	ď	e	f	g	h	ch	
I	J	K	L	M	N	Ň	O	P	Q	R	Ř
i	j	k	l	m	n	ň	o	p	q	r	ř
S	Š	T	Ť	U	V	W	X	Y	Z	Ž	
s	š	t	ť	u	v	w	x	y	z	ž	

Hezky-li na Boží hod velikonoční, s prací na poli zčerstva počni!

Když na Velký pátek hřmí, na poli se urodí.

Na Velikonoce jasno-bude laciné máslo.

Na Zelený čtvrtek hrachy zasívej, na Velký pátek se zemí nehýbej! Velký pátek vláha-úrodu zmáhá.

Je-li Zelený čtvrtek bílý, tak je léto teplé.

Prší-li v noci na Bílou sobotu, bude málo třešní.

Franta Nedvěd, 4.tř.+ žáci 2. tř.